

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/120/2014
Identifikačné číslo spisu:	3013200701
Dátum vydania rozhodnutia:	03.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:3013200701.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov senátu JUDr. Ing. Miroslava Gavalca PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., v právnej veci navrhovateľky: D. T., bytom P. XXX, XXX XX J., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29 augusta 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/240/2013-40 zo dňa 19. júna 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/240/2013-40 zo dňa 19. júna 2014 potvrdzuje.

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozsudku potvrdil rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 11. júna 2013, ktorým odporkyňa podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) rozhodla o zamietnutí žiadosti navrhovateľky o invalidný dôchodok z dôvodu, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia, pobočky Sociálnej poisťovne Považská Bystrica zo dňa 28. mája 2013 nie je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je 30 %.

Prvostupňový súd tak rozhodol potom, čo dospel k záveru, že uznaná miera poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť je určená mierou zodpovedajúcou zákonu, preto napadnuté rozhodnutie odporkyne zo dňa 11. júna 2013 ako zákonné potvrdil v súlade s ust. § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“).

Proti rozsudku podala navrhovateľka včas odvolanie, ktorým namietala, že jej súčasný zdravotný stav jej nedovoľuje vykonávať zárobkovú činnosť. Navrhla aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý

rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky označila uvádzané dôvody za neopodstatnené. Podľa jej názoru skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie.

Navrhovateľka v konaní nepreukázala, že by jej zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Napadnutý rozsudok navrhla ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 3. mája 2016 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení „poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.“

Podľa § 71 ods. 3 zákona o sociálnom poistení „pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej, duševnej a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby.“

Podľa § 71 ods. 4 zákona o sociálnom poistení „pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zdravotnej dokumentácie a komplexných vyšetrení a ich záverov.“

V konaní o preskúmanie rozhodnutí odporkyne o dávkach dôchodkového poistenia, v rámci ktorých sa rozhoduje o invalidnom dôchodku (§ 70 zákona) je nevyhnutnou požiadavkou dôsledne objasnený zdravotný stav žiadateľa o dávku z hľadiska určenia miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na to, že posúdenie dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti, vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia príslušnej pobočky resp. ústredia (§ 153 ods. 5 zákona).

Podľa názoru odvolacieho súdu v konaní neboli objektívne pochybnosti o skutkovom stave tak ako ho zistil súd prvého stupňa a ako vyplýva z obsahu pripojeného administratívneho spisu t. j., že odporkyňa napadnutým rozhodnutím zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok, nakoľko nie je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podkladom pre uvedené rozhodnutie bol posudok posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Považská Bystrica zo dňa 28. mája 2013 vypracovaný na základe žiadosti navrhovateľky o invalidný dôchodok, podľa ktorého navrhovateľka nie je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Posudkový

lekár sociálneho poistenia za rozhodujúcu stanovil chorobu podľa Kapitoly XV - Choroby podporného a pohybového aparátu, Oddiel G., položka 29.9. Nervus medianus - dolná časť s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 30%.

Zdravotný stav navrhovateľky bol po podaní návrhu na preskúmanie rozhodnutia odporkyne znovu posudzovaný posudkovou lekárkou Sociálnej poisťovne, pobočky Považská Bystrica dňa 13. augusta 2013. Posudková lekárka po dôkladnom zhodnotení odvolania navrhovateľky nezistila nové, posudkovo závažné skutočnosti.

Následne bol zdravotný stav navrhovateľky posudzovaný druhostupňovým posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, so sídlom v Trenčíne. Posudkový lekár dňa 27. augusta 2013 rozhodol tak, že navrhovateľka nie je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je 30 %.

K hore uvedenému záveru dospel posudkový lekár po lekárskom vyšetrení navrhovateľky a zhodnotení všetkých lekárskeho nálezov založených v zdravotnej dokumentácii. Posudkový lekár sa zaoberal v posudku pracovnou, sociálnou, objektívnou anamnézou navrhovateľky, jej subjektívnymi ťažkosťami, a dospel k záveru, že rozhodujúcim zdravotným postihom u navrhovateľky je - Lézia nervu medianus s miernou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách podľa prílohy 4, kapitola XV, odd. G, položka 29 ods. 9 zákona o sociálnom poistení s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 30 % (bez rozmedzia).

Z medicínskeho hľadiska má dokázaný na EMG útlak stredového nervu (nervus medianus). Operačné riešenie, ktoré jej navrhli, zatiaľ neakceptovala. Už v minulosti mala rovnako léziu, operovanú v 08/2011 na pravej ruke, kontrolné EMG po roku dokázalo evidentné zlepšenie vodivosti tohto nervu. Takémuto stavu zodpovedá posúdenie na 30 %, bez možnosti rozmedzia.

Má tiež bolesti krčnej chrbtice, ktoré sú sprevádzané skoliózou L stupňa a incipientnými degeneratívnymi zmenami. Klinický nález podľa neurológa je negatívny, hybnosť C a LS chrbtice je voľná, ide o minimálny postih, ktorý je posudkovo nezávažný a neumožňuje navýšenie rozhodujúceho postihnutia jednotlivu alebo v súčinnosti s inými diagnózami. Astma sa mimo sezóny peľových alergénov a prachu nevyskytuje, aj po prekonanom zápale pľúc mala vždy normálnu spiometriu. V závere posudku uviedol, že skutkový stav bol objektívne zistený, neboli zistené žiadne diskrepancie medzi závermi odborných vyšetrení a jeho posúdením, nežiadala doplniť svoj diagnostický zoznam, nečaká na nové vyšetrenia, subjektívne ťažkosti sú vysvetlené objektívnymi diagnózami. Odvolanie navrhovateľky obsahuje popis svojich ťažkostí, bez doloženia nových závažných skutočností. Celkove nevidel dôvod na zmenu prvoposudku zo dňa 28. mája 2013.

Navrhovateľka bola vypočutá ako účastník konania na pojednávaní dňa 20. marca 2014, a uviedla, že pokiaľ ide o rozhodnutie odporkyne, nehovorí, že tam je niečo zlé, ale jej zdravotný stav sa stále viac a viac zhoršuje. Má problémy s očami, stáva sa jej, že niekedy dobre nevidí. Očná lekárka jej mala uviesť, že sa to dá jedine laserom liečiť. Tiež trpí astmou stredne ťažkého stupňa, bolesťami chrbtice, o čom predložila nové lekárske správy, a to z očného oddelenia z nemocnice v Trenčíne z 10. marca 2014 a lekársku správu vydanú imunológom zo dňa 18. marca 2014. Myslí si, že pokiaľ by ju mal posudkový lekár k dispozícii, priznal by jej vyššiu mieru poklesu. Z týchto dôvodov žiadala o opätovné preskúmanie svojho zdravotného stavu.

Prvostupňový súd požiadal posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie so sídlom v Trenčíne o opätovné vyšetrenie zdravotného stavu navrhovateľky a posúdenie nových lekárskeho nálezov. Posudkový lekár dňa 22. apríla 2014 po preštudovaní celej zdravotnej dokumentácie vrátane nových lekárskeho správ a vyšetrení navrhovateľky opätovne uviedol, že navrhovateľka nie je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu

nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Odôvodňoval to tým, že z novo predložených lekárskeho vyšetrení nevyplýva žiadna zmena zdravotného stavu. Podľa imunológa je astma kontrolovaná, podľa pneumológa a funkčného vyšetrenia spirometriou sú normálne funkčné pomery, bez posudkovej závažnosti. U ortopéda alebo neurológa si chrbticu nelieči, preferuje lieky proti bolesti. Pri očnom vyšetrení je vízus na lepšom oku 0,66, čo zodpovedá ľahkej slabozrakosti. Celkovo nie je dôvod na zmenu doterajších posudkov.

Vychádzajúc z uvedeného neboli pochybnosti o tom, o aké dôkazné prostriedky odporkyňa oprela svoje rozhodnutie a odvolací súd zhodne s názorom súdu prvého stupňa dospel k záveru, že odporkyňa riadne vyhodnotila dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého odporkyňa vychádzala pri svojom rozhodovaní. Ani odvolací súd nezistil v rozsahu podaného odvolania také pochybenia napadnutého rozhodnutia odporkyne resp. konania, ktoré mu predchádzalo, ktoré by odôvodňovali jeho zrušenie, preto pokiaľ sa prvostupňový súd stotožnil s jej právnym záverom, považoval tento jeho názor odvolací súd za správny. Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodnil a v primeranom rozsahu zaujal aj stanovisko k námietkam navrhovateľky, a odvolací súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoji. s § 250l ods. 2 O.s.p. nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku, na ktoré odkazuje.

Námietky navrhovateľky uvádzané v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa naznačujúce pochybnosti o náležitom posúdení jej nepriaznivého zdravotného stavu odvolací súd nepovažoval za dôvodné a preto neboli spôsobilé spochybniť závery, ku ktorým tento súd dospel.

Navrhovateľka v súdnom odvolacom konaní nepredložila žiadne lekárske správy ani neuviedla žiadne nové skutočnosti, ktoré by neboli zohľadnené posudkovými lekármi, prípadne konštatujúce iné diagnostické závery ako boli zistené v správnom konaní a ktoré by predstavovali dôkazy nasvedčujúce existencii novej skutočnosti, ktorou by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia neboli zaoberali resp. ktoré by nasvedčovali inému rozsahu zdravotného poškodenia u navrhovateľky, ako bol v čase rozhodovania odporkyne ustálený (§ 250i O.s.p.) alebo by inak prijatý záver spochybňovali.

Odvolací súd zdôrazňuje, že v konaní predložené posudky posudkových lekárov sú z hľadiska skutkového úplné, presvedčivo podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi nezávislých odborníkov predloženými navrhovateľkou, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú a ani navrhovateľkou uvádzané výčitky nezakladajú podľa názoru odvolacieho súdu objektívne pochybnosti o odbornosti resp. objektívnosti posudkových lekárov, ktoré by vyžadovali vykonať nové dokazovanie vo veci. Pochybnosti navrhovateľky o tom, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, súd považoval za nedôvodné, vyvolané len jej subjektívnym presvedčením, čo však nezakladá relevantný dôvod na spochybenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Nebol preto v tomto štádiu konania daný dôvod na prípadné ďalšie dokazovanie.

Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že krajský súd dôvodne považoval preskúmané rozhodnutie odporkyne za vydané v súlade so zákonom a odvolaniu navrhovateľky nevyhovelo. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v

spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že ich náhradu navrhovateľke nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebola úspešná.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.